



EL VALLÈS NOU

PORTAVEU DEL REGIONALISME A GRANOLLERS I SA COMARCA

Preus de Suscripció
 ESPANYA, trimestre. . . 1'50 ptes.
 Número corrent, 10 cèntims.

Redacció i Administració
 Plassa del Bestià, 7, 1.er

Anuncis a preus convencionals
 No s'admeten escrits sense firma

Els traidors

*Et trayción es la mas vil cosa
 et la peor que puede caber en corazón
 de home; et nacen della tres cosas
 que son contrarias de la lealtad,
 e son estas: tuerto, et mentira,
 et vileza.*

Alfons X - Partida 7.ª Cap. I Titul II

Després de parlar en números anteriors dels que van contra l'ideal que pregonen, i dels que's diuen indiferents, ens toca avui parlar dels traidors.

¿Qui son els traidors? Traidor es el que comet traició, i traició es el delictes que's comet faltant a la fidelitat o llealtat que's deu guardar o tenir; amb aixó tot aquell que obra faltant a la fidelitat i llealtat que deu tenir es pot titllar de traïdor. ¿I que es proposa el traïdor? Enganyar al qui creu en éll, al qui ha depositat en éll la seva fé, la seva confiança, i la seva amistat.

¿I quin fi es proposa el traïdor? Casi sempre un lucre personal, siga amb diners, consideracions o altres ventatjes, que creu lograr al enganyar i traïr al que fins aleshores l'ha considerat amic, per passarse al enemic, creient que aquest podrà favorir-lo mes que aquell.

I explicat ja lo que es el traïdor i els móvils que casi sempre el mouen, anem a estudiar si en aquestes com en altres eleccions havem tingut traidors, si hi ha entre els nostres conveïns qui pugua titllarse de traïdor,

i per desgracia i amb tot sentiment tindrem que dir que sí. Mes al fer aquest estudi debem classificar els traidors en dues classes, els de menor quantia i els de major quantia.

Del primer grup, poca cosa en direm, no val la pena, perquè sols hi perteneixen uns quants infelissos, que per un grapat de pessetes es venen el seu vot sens anar mes enllá. sens fer cap altre mal que el del seu exclusiu vot, i d'aquets, generalment infelissos i mes que tot necessitats, que ni coneixen la transcendencia de lo que fan ni el valor de lo que es venen, l'endemá de les eleccions ningú s'en recorda, tothom els deixa per inconciens.

Pero ni ha uns altres, que ni son necessitats, ni desconeixen la transcendencia de lo que fan, i a mes no es concretan a vendre son vot, sino que per a ferse dignes de les promesses dels contraris, treballen per a sumar gent a sa traïdoria, i abusen de tots els médis, enganyant, prometent, i amenaçant, per a restar adeptes a la causa que fins aleshores havian defensat, i es perquè ells n'esperen treuren mes profits que un grapat de pessetes, esperen que sa traïció els portará una font inestroncable de favors, consideracions i també pessetes, es pensen que del dia de la traïció en avant serán considerats atesos i afavorits, que per élls tot será plá i tot permés, tant si es tracta d'infringir la llei, fent funcionar maquinas de traga-perras, jugar a tot drap o passar per sobre d'ella, posant i treient

emplaets, i concedint gracies i favors en son profit. Per a lograr aixó, no dupten en faltar a la fé, confiança o amistat dels que fins llavors eren els seus amics i companys, enganyantlos i traïntlos, passant al camp dels contraris perquè creuen que tindran mes valiment per ajudarlos en sos negocis mes o menys bruts.

¿Voleu dir amics lectors que no en trovariam mes d'un d'aquestos a Granollers?

Ja els teniu retratats, busqueulos que no tardareu molt en trobarlos.

Pero aquestos han de pensar amb el revers de la medalla, han de pensar que moltes voltes al traïdor no li donen ni la meitat de lo que li prometeren, no sols per alló de que el prometre no fa pobre, sino perquè com ja digué Calderon — *el traïdor no es menester* — — *siendo la traición pasada* — ¿I quin respecte mereix el traïdor fins als mateixos a qui amb sa traïdoria ha beneficiat? Cap; doncs fins els afavorits amb la seva traïció no s'en fian i el desprecian. Hi há un refrá que diu: *a un traïdor dos alevosos*, lo que dona a entendre que al que obra amb traïció no meriex que se li guardi fé. ¿Com pot exigir fé en els altres el que ha comensat per faltar a la que tenia promesa? *La traición place, mas no el que la hace*, diu un refrá, lo que ensenya que encar que agradi la traïció per ésser útil al qui la sollicita, s'aborreix al traïdor perquè no hi ha seguritat de que no cometi igual maldat contra qui se serví d'ell.

I aquestos que han traicionat als seus amics, el dia que es vegin despreciats escarnits i befats per els mateixos que els han induït a esser traidors, ¿qui els ampararà?

Ningú; no hi haurà qui tinga llàstima d'ells, tothom els despreciarà.

I aquest dia no es lluny, ja els seus nous amics no els tenen confiança i de la falta de confiança, a la indiferència i al despreci sols hi ha un pas.

No han d'esser els traidors d'aquí, tractats diferentment dels d'altres llocs.

El traidor tart o d'hora es aburrit de tothom.

A redós de la Crisi

S'ha resolt la crisi del Govern espanyol amb la llista ministerial coneguda ja de tothom.

La solució d'aquesta crisi es un esplendent triomf per en Cambó, car solsament ha prevaescut la solució que ell va indicar al Rei que es la mes esperansadora. Prova de que la formació d'aquest nou Govern es molt ben vista per l'opinió pública, son les entusiàstiques manifestacions del poble madrileny a tots als ministres i fins a exterioritzar la seva satisfacció al mateix Rei; les cròniques polítiques de tots els periódics que representen una opinó qualsevulla, son també favorables a aquesta determinació del Rei.

Tothom, desde l'extrema esquerra fins a l'extrema dreta han de veurer amb simpatía la formació d'aquest Govern, car además d'haver-se enderrocar un procediment massa anticuat incompatible en els nostres temps, además d'esser un Govern genuinament popular que representa el pensar de tots els partits polítics d'Espanya, es un revés per el Sr. Lacierva, que amb la seva nefasta política hauria portat a l'Estat espanyol a un cataclisme espantós.

La censura segurament que'ns tauria tot quan diguessim de l'assump-

te de la vaga del servei de Comunicacions, i com que te una significació especial aquest assumpte amb relació a altres aconteixements, deixarem enlaire per avui parlar mes de lo que veritablement representa la formació d'aquest Govern.

Congratulem-nos de que mercés a les savies indicacions d'en Cambó s'haigi salvat el nostre Estat d'un fatal desgavell, i confiem amb la seva actuació, recordem-nos de quines son les seves conviccions i els seus somnis i no dubtem de que sols ell, pot llivertar a la nostra patria catalana del jou centralista.

SIRS.

DEL MUNICIPI

El nostre batlle accidental en la sessió del dijous passat, ens feu sapiguer que per a fer obres en cases de la carretera, no es necessita per a res el permis d'Obres Públiques, ni ha prou amb que éll, sens mes ni mes sols perque aixís li plagui, donga el permis, sens plans ni sollicitut de cap mena, sens atemperarse a lleis ni ordenances, ni a comissions, ni a queixes, sols perque li plau aixís.

¿Que dirán a Obres Públiques quan sapiguen que aquí tenim un accident de Batlle o un Batlle accidental, tan aixirit i expeditiu?

El propi Sr. Novellas declarará que éll per a fer obres en una casa del carrer den Prim (carretera de Ribas), necessitá el permis del sobrestant de la carretera, pero el Batlle accidental tant fresc, i aixó que el Sr. Novellas es dels seus.

☺

Fa dues sessions que el Sr. Xuclá prou s'escarrassa en denunciar infraccions de les ordenances municipals, pero la presidencia i la majoría com si sentissin plourer, com no's tracta de persones a qui portan inquina no en fan cap cas, fins al punt de contestar la presidencia a les reiterades queixes del Sr. Xuclá, que aixó de l'incumpliment de les ordenances eren assumptes privatis i de la sola incumbencia de l'Alcaldía, per lo tant que si havia sigut condescendent fins en aquell moment en deixar parlar de tals assumptes al Sr. Xuclá que no li premetria parlarne mes.

¡Bravo! ¡molt bé! senyor Paulino Torras. Pero es veu que sa senyoría confon les isles pastenegals; en tot cas lo que fora in-

cumbencia de l'Alcaldía fora el posar les multes, pero no privar als regidors que en us del dret, que com a administradors del poble tenen—dret que no es V. pou per a negarlos—pugan fer les denuncies que creuen han de fer, i encar mes, la obligació de V. sería pendren nota, comprobarles, i posar les multes corresponents si son certes.

Aixís deu procedir un alcalde que sapiga lo que fá i compregui els deures del lloc que ocupa.

Vosté mateix l'altre dia digué en plena sessió que imposaba multes a les infraccions que li denunciaben els empleats lo que vol dir, i es cert, que'ls empleats tenen dret i obligació a fer denuncies, i are surt amb que no vol permetre quels regidors en fassin

¡Per Deu senyor Paulí Torras! siga tan esquerp com vulga, provi de fer de dictador si vol i pot, pero ¡per Deu! un xic de lógica o sinó la gent pensarán que necessita posarse en cura per malalt.

☺

Es veu que'l *concejal obrero maquinista* Sr. Algaró te pruija per a fer sentir la seva autoritzada veu al consistori, fins en cassos en que com a part integral de la majoría, podria perjudicarla.

Aixís passá dijous: després d'un petit incident entre el Sr. Xuclá i la presidencia, en el que'l primer reclamaba l'estricta cumpliment de la llei, demanà la paraula el Sr. Algaró, i quan tot-hom se creia anava a deixar completament desconcertat al Sr. Xuclá, com acostuma a ferho amb les seves sólides raons i incontestables arguments, a qui contradí fou a la presidencia, dient qu' éll era partidari de que's complís estrictament la llei, i que aixís ho demanava, donant amb son *eloqüent* parlament la raó al Sr. Xuclá.

Nosaltres ens alegrem d'aquest esperit d' independència del Sr. Algaró.

☺

Ens permetem donar un concell al alcalde Sr. Montanyá per al dia que torni a encarregar-se de l'Alcaldía: si ens vol creurer enseji als regidors de la majoría avans d'anar a sessió, perque no's trobi com el seu suplent se trobá en la de dijous, que'n Novellas i l'Algaró el deixaren en ridicul, dient l'un, que per a fer obres a una casa de la carretera havia necessitat el permis del sobrestant, quan el batlle accidental deia que éll el podia donarlo i l'Algaró donant la raó a en Xuclá i demanant lo mateix que éll demanaba.

Si no es vol trobar amb cassos d'aquestos creguins, ensejils primer.

☺

En la sessió del dia 14 del present mes a petició del Sr Coma acordà el consistori per unanimitat acudir al Govern demanant una ampla autonomia per els municipis, demanan també que l'autonomia siga concedida a Catalunya i a totes les altres regions pue la desitjin. Quedant encarregada l'Alcaldia de posar aquest acort en coneixement del Govern de S. M.

EL NOU MINISTERI

Ha quedat per fi resolta la crisi, haventho sigut aquesta volta d'una manera especial per la part directa que hi ha pres S. M. El Rey, cridant al caps dels grups polítics al Palau i sortint d'aquella entrevista fet el ministeri que ho ha sigut en la següent forma:

Maura: Presidencia — **Dato:** Estat — **Gonzalez Besada:** Hisenda — **Romanones:** Gracia i Justícia — **García Prieto:** Governació — **Cambó:** Foment — **Alba:** Instrucció pública — **Marina:** Guerra — **Pidal:** Marina.

En general ha sigut ben rebuda de solució, lo que s'ha demostrat amb les ovacions que a Madrid s'han fet tant a S. M. com als qui componen el nou ministeri.

I el poble te' raó de mostrarse satisfet, doncs en aquest ministeri hi figuren tots els que han sigut caps de govern, i si ells han sigut els que ens han portat al lloc que'ns trovem, ningú millor ni mes autoritzat que ells mateixos per a canviar d'orientació i freuren, res millor que els vells partits turnants representats per els seus caps, siguin els primers en coadjuvar a la regeneració d'Espanya, trencant els motllos vells de que fins are s'havien servit, per amb noves orientacions i procediments també nous, fer surgir una nova Espanya esplendorosa i potentia.

LOCALS:

El dia de St. Josep a la nit l'*Orfeo* Granolleri donà un concert al «Centre Catòlic», veientse amb tal motiu plé a vessar el saló-teatre d'aquella entitat.

L'*Orfeo* cantà moltes i escullides composicions, en les que prengueren part les tres seccions de senyoretas, homes i nens, essent totes elles molt

aplaudides per l'immens públic i mereixent algunes els honors de la repeticio.

En l'última part cantaren també les tres seccions acompanyades de orquesta la *Patria Nova* de Grieg, i la *marxa del Tannhauser* de Wagner, dues composicions que per esser ja de mes volada que les altres eren esperades amb expectació, sortintse airosament el mestre Sr. Llobet, els cantants i l'orquestra per lo que foren felicitats i aplaudits tenint que repetir-se a prec del públic el *Tannhauser*.

Tothóm sortí agradosament satisfet de la vetllada, alabant tothóm l'idea que tingueren els de l'*Orfeo* de rompre els lligams que'ls tenien fermats a l'«Unió Lliberal» per a poguer esser lluires i ferse sentir arreu que els demanin.

Aixís ha d'esser l'art, lliure i per tothóm.

El propi *Orfeo*, dilluns a les nou de la nit donarà un concert al teatre de «La Alhambra», que es d'esperar serà un nou éxit per aquesta entitat choral.

Durant la prop-passada setmana la Sucursal en aquesta Vila de La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de ptes. 17.649'30 i pagat per a reintegros 6.930'33 havent obert 5 llibretes noves.

Per tractarse de nostre compatrici i company en B. Morató, copiem de la «Gazeta de Vich».

«SOCIETAT VIGATANA DE CONCERTS

Els nostres lectors ja coneixen el programa anunciat pel concert de la tarde de Sat Joseph. Anem a fer una mica de crítica de la execució.

Tot plegat, hem de dir, que trobaren l'orquestra molt mes segura y ajustada que l'última vegada que surtí. De modo que'ns digué l'*Oriental* del Espadaler amb molta mes vivesa que en l'anterior concert. Les primeres audicions foren interpretades, també, ab bastant ajust, havent de remarcar la *Nit estelada* de Schuman, l'*Idili de Sigfrid* den Wagner y especialment la *Dansa musulmana* den Morató, que sigué un gros éxit per aquest.

Se tracta d'una composició molt viva, moguda y agradable que desde'l primer moment guanyá les simpaties dels oyents; no hi hagué més remey que repetirla.

Hem de felicitar a l'orquestra pels seus avenços, felicitació que fem extensiva al mestre Morató ab major motiu per l'éxit obtingut ab la primera composició que ha donat a conèixer devant del nostre públich. Per molts anys!»

Cridem l'atenció de l'Alcaldia, porque's fixi en el mal estat en que a causa de les plujes han quedat els carrers de Granollers, i are que mes o menys s'ha secat el fang, es podria adobar lo espatlilat, gestionant amb l'Estat o Diputació, per lo que siguin carreteres i arreglant l'Ajuntament els carrers que siguin de llur incumbencia.

Es una mida que tot el poble agrairia.

Segons noticies que creiem certes, el jutjat te embargada al Sr. Carlos Puigrodón (Carlets) tercer tinent d'Alcalde de nostre Ajuntament, una maquina traga-perras per a respondre de les resultes d'un procés que hi ha pendent per qüestions surgidas entre la junta de la germandat de St. Hermenegil de la que es president dit senyor i algun individuo de la mateixa.

Per cert que també s'afeixia que la tal maquina embargada per mes que estés instalada i funcionés a casa de dit senyor Puigrodón no era de la seva propietat, pero aquest es assumpte del jutjat, que si l'ha embargada ja deu sapiguer de qui es.

Aquesta maquina, de segur que deu ser la ja célebre traga-perras de que tant s'ha parlat amb motiu de l'actitut que l'aludit senyor ha tingut tant en les penúltimes com en les últimes eleccions.

Han comensat els treballs per a la construcció d'un panteó en nostre cementiri per encàrrec del generós donant de les noves escoles, el fill d'aquesta vila don Genís Pereantón.

Sens diu que serà una obra espléndida que embellirá dit sagrat lloc.

Els nostres amics En Félix i En Alfred Baró, son els constructors de l'obra.

Ens en alegrem.

ALCALDIA

Al objecte de facilitar la tasca de la Comissió Consistorial nomenada per a entendre en l'estat de comptes presentat per comptaduria, es concedeix un plaç de 15 dies per a que tots quants tinguin factures pendents amb l'Ajuntament les presentin a Secretaria.

Granollers, 16 Mars 1918.

L'Alcalde accidental,
PAULÍ TORRAS

Durante el plazo de ocho días estará de manifiesto en la Secretaria Municipal para toda reclamación procedente el padrón de los individuos sujetos en este año al arbitrio sobre motores.

Granollers, 22 Marzo de 1918.

El Alcalde accidental,
PAULINO TORRAS VILLÁ

Tip. de J. Joseph.—Granollers.

SABÓ

BARANGE

BARCELONA, GRANOLLERS I GIRONA

LLUIS SERRA I GUARDIA

BANQUER

Operacions de Banca y Borsa : Descompte de Lletres : Checs : Pago de Cupons : Compra i
venta de tota classe de Paper Negociable en Borsa.

AIGUES PER A ARRENDAR

RICOMA, 79 Y 81 — TELÉFONO 516 — GRANOLLERS

FORN DE SANT VICENS

**CONFITERIA I
PASTISSERIA**

PERE ROS

Elaboració diària de dolços : Gran assortit en confits de totes classes per a casaments i bateigs.
Galletes de diferents marques.

Carrer de Barcelona 12. - MOLLET

SE SERVEIX A DOMICILI

Canuto Morató

PINTOR-DECORADOR

ROTULS de TOTES CLASSES
ESPECIALITAT EN ELS
DORATS AL CRISTALL

Se pinten i embegueran
HABITACIONS
a prems econòmics

Prim, 62 :: GRANOLLERS

EL VALLÉS NOU

PERIODIC REGIONALISTA